

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 3, 9, 40, 63, 64, 145, 147, 152, 154, 158, 160,
161, 162, 163, 170, 172, 178, 179, 181, 183, 212, 214, 217, 218, 220, 237, 254, 276, 372, 373,
374¹, 374², 418, 419, 421, 422, 426, 429 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
IR KODEKSO PAPILDYMO 3², 160¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2011 m. birželio 21 d. Nr. XI-1478
Vilnius

(Žin., 2002, Nr. [37-1341](#); 2003, Nr. [38-1734](#), Nr. [68-3070](#); 2004, Nr. [25-761](#), Nr. [115-4276](#);
2007, Nr. [81-3312](#); 2010, Nr. [113-5742](#), Nr. [145-7440](#), Nr. [157-7974](#), Nr. [157-7981](#))

1 straipsnis. 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto pripažinimas netekusiu galios
3 straipsnio 1 dalies 3 punktą pripažinti netekusiu galios.

2 straipsnis. Kodekso papildymas 3² straipsniu

Papildyti Kodeksą 3² straipsniu:

„3² straipsnis. Baudžiamojo proceso ypatumai asmeniui, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas turi imunitetą nuo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn

1. Nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu arba kuris pagal tarptautinės teisės normas turi imunitetą nuo baudžiamosios jurisdikcijos, baudžiamasis procesas pradedamas, tačiau jam negali būti surašytas pranešimas apie įtarimą, jis negali būti apklausiamas kaip įtariamasis ar pripažįstamas įtariamuoju, negali būti suimamas ar kitaip suvaržoma jo laisvė. Kitos procesinės prievartos priemonės šiam asmeniui taikomos tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas.

2. Jeigu atlikus visus nedraudžiamus proceso veiksmus nėra kompetentingos institucijos leidimo asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba asmuo turi imunitetą nuo baudžiamosios jurisdikcijos, baudžiamasis procesas turi būti nutrauktas. Baudžiamasis procesas gali būti atnaujinamas, kai yra kompetentingos institucijos leidimas asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba jis kitaip netenka šiame straipsnyje nurodyto imuniteto, arba būtina atlikti proceso veiksmus, kurie nedraudžiami pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas.“

3 straipsnis. 9 straipsnio papildymas ir pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Ikiteisminio tyrimo metu teismo posėdžiai, kuriuose nagrinėjami kardomųjų ir kitų procesinių prievartos priemonių skyrimo klausimai arba proceso dalyvių skundai, yra nevieši, išskyrus atvejus, kai teismas nusprendžia kitaip.“

2. Buvusias 9 straipsnio 2, 3, 4, 5 dalis laikyti atitinkamai 3, 4, 5, 6 dalimis.

4 straipsnis. 40 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teismas yra: apylinkės teismo teisėjas ar apylinkės teismo teisėjų kolegija, apygardos teismo teisėjas ar apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, Lietuvos apeliacinio teismo teisėjas ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų ar išplėstinė septynių teisėjų kolegija arba Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus plenarinė sesija, nagrinėjantys ir priimančys sprendimus šiame Kodekse numatytais klausimais. Bylos teisėjams paskirstomos ir teisėjų kolegijos sudaromos laikantis nustatytos bylų paskirstymo ir

teisėjų kolegijų sudarymo tvarkos.“

5 straipsnis. 63 straipsnio papildymas 4 dalimi

Papildyti 63 straipsnį 4 dalimi:

„4. Prokuroro priimti sprendimai ikiteisminio tyrimo organizavimo klausimais dėl pavedimo atlikti ikiteisminį tyrimą ar atskirus ikiteisminio tyrimo veiksmus ikiteisminio tyrimo įstaigai, dėl pavedimo atlikti ikiteisminį tyrimą ar atskirus ikiteisminio tyrimo veiksmus kitos vietovės prokurorui ar ikiteisminio tyrimo įstaigai, dėl tyrimo grupės sudarymo, dėl pavedimo vadovauti ikiteisminiam tyrimui ar atlikti ikiteisminį tyrimą šio Kodekso nustatyta tvarka neskundžiami.“

6 straipsnis. 64 straipsnio 2 dalies pakeitimas

64 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „septynias dienas“ įrašyti žodžius „dešimt dienų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Prokuroras ir ikiteisminio tyrimo teisėjas per dešimt dienų nuo skundo ir jam išnagrinėti reikiamos medžiagos gavimo privalo skundą išnagrinėti ir priimti nutarimą ar nutartį. Jei skundas patenkinamas, nutarime ar nutartyje nurodomi ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro padaryti pažeidimai ir pasiūloma juos pašalinti, jei skundas atmetamas, – motyvai, dėl kurių skundas pripažintas nepagrįstu ir atmetas.“

7 straipsnis. 145 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 145 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Krata daroma motyvuota ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartimi. Nutartyje turi būti nurodyta, kokių iš šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų objektų bus ieškoma.“

8 straipsnis. 147 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 147 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu reikia paimti daiktus ar dokumentus, turinčius reikšmės nusikalstamai veikai tirti, ir tiksliai žinoma, kur jie yra ar kas juos turi, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras gali daryti poėmį. Poėmis daromas motyvuota ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartimi.“

9 straipsnis. 152 straipsnio 1 dalies pakeitimas ir papildymas

1. Papildyti 152 straipsnio 1 dalį nauju 9 punktu:

„9) terminas, iki kurio taikomas laikinas nuosavybės teisių apribojimas;“.

2. Buvusius 1 dalies 9, 10, 11 punktus laikyti atitinkamai 10, 11, 12 punktais.

10 straipsnis. 154 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Pakeisti 154 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kai pagal prokuroro prašymą yra priimta ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis, ikiteisminio tyrimo pareigūnas gali klausytis asmenų pokalbių, perduodamų elektroninių ryšių tinklais, daryti jų įrašus, kontroliuoti kitą elektroninių ryšių tinklais perduodamą informaciją ir ją fiksuoti bei kaupti, jeigu yra pagrindas manyti, kad tokiu būdu galima gauti duomenų apie rengiamą, daromą ar padarytą labai sunkų, sunkų ar apysunkį nusikaltimą arba apie nesunkius nusikaltimus, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 170 straipsnyje, 198² straipsnio 1 dalyje, arba jeigu yra pavojus, kad nukentėjusiajam, liudytojui ar kitiems proceso dalyviams arba jų artimiesiems bus panaudotas smurtas, prievartavimas ar kitokios neteisėtos veikos.“

2. Papildyti 154 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartyje ar prokuroro nutarime klausytis asmenų pokalbių, perduodamų elektroninių ryšių tinklais, daryti jų įrašus, kontroliuoti kitą elektroninių ryšių tinklais perduodamą informaciją ir ją fiksuoti bei kaupti turi būti nurodyta:

- 1) turimi duomenys apie asmenį, prieš kurį veiksmai turi būti atlikti;
 - 2) duomenys, kuriais pagrindžiama būtinybė atlikti šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus;
 - 3) konkretūs šio straipsnio 1 dalyje numatyti veiksmai, kuriuos leidžiama atlikti;
 - 4) veiksmų trukmė.“
3. Buvusias 154 straipsnio 2, 3, 4, 5, 6, 7 dalis laikyti atitinkamai 3, 4, 5, 6, 7, 8 dalimis.

11 straipsnis. 158 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas ir straipsnio papildymas 8 dalimi

1. Pakeisti 158 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tiriant nusikaltimus, ikiteisminio tyrimo pareigūnai tyrimą gali atlikti, neatskleisdami savo tapatybės. Šie pareigūnai šio Kodekso 159 straipsnyje nustatyta tvarka gali atlikti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus. Jeigu savo tapatybės neatskleidžiančių ikiteisminio tyrimo pareigūnų atliekamais veiksmais gali būti varžoma būsto neliečiamybė, susirašinėjimo ar kitokio susižinojimo ne elektroninių ryšių tinklais slaptumas, tokie veiksmai gali būti atliekami tiriant tik labai sunkius, sunkius ir apysunkius nusikaltimus.“

2. Pakeisti 158 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Savo tapatybės neatskleidžiančių ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiksmai leidžiami ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartimi ir tik tuo atveju, kai yra pakankamai duomenų apie asmens, dėl kurio atliekamas tyrimas, nusikaltimą. Ikiteisminio tyrimo teisėjas nutartį dėl slapto veiklos priima gavęs prokuroro prašymą, kurio turinys turi atitikti šio straipsnio 3 dalyje nurodytą nutarties turinį.“

3. Papildyti 158 straipsnį 8 dalimi:

„8. Dėl atliktų veiksmų fakto ikiteisminio tyrimo pareigūno surašytame protokole išdėstomi tik tyrimui reikšmingi duomenys. Tyrimui reikšmės neturintys duomenys, kurie nėra bendroje laikmenoje su reikšmingais bylai duomenimis, prie bylos nepridedami ir nedelsiant prokuroro nutarimu sunaikinami surašius atitinkamą aktą.“

12 straipsnis. 160 straipsnio 1 ir 3 dalių pakeitimas ir straipsnio papildymas 5 dalimi

1. Pakeisti 160 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ikiteisminio tyrimo teisėjas, gavęs prokuroro prašymą, gali paskirti asmens ar transporto priemonės arba objekto sekimą. Ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartyje, ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro nutarime paskirti asmens ar transporto priemonės arba objekto sekimą turi būti nurodyta:

- 1) asmuo ar transporto priemonė arba objektas, kuris bus sekamas;
- 2) duomenys, pagrindžiantys būtinybę taikyti šią priemonę;
- 3) slapto sekimo trukmė.“

2. Pakeisti 160 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Slapto sekimo protokolas ir kiti su slapto sekimu susiję bylos dokumentai surašomi vadovaujantis šio Kodekso 201 straipsnyje nustatytais taisyklėmis. Slapto sekimo protokole išdėstomi tik tyrimui reikšmingi duomenys. Tyrimui reikšmės neturintys duomenys, kurie nėra bendroje laikmenoje su reikšmingais bylai duomenimis, prie bylos nepridedami ir nedelsiant prokuroro nutarimu sunaikinami surašius atitinkamą aktą.“

3. Papildyti 160 straipsnį 5 dalimi:

„5. Slaptą sekimą atlikusio pareigūno rašytiniu sutikimu slapto sekimo protokolas gali būti surašomas vadovaujantis šio Kodekso 179 straipsnyje nustatytais bendrosiomis tyrimo veiksmų eigos ir rezultatų fiksavimo taisyklėmis, o slaptą sekimą atlikęs pareigūnas gali būti apklausiamas kaip liudytojas vadovaujantis šio Kodekso XIV skyriaus antrajame ir trečiajame skirsniuose nustatytais bendrosiomis liudytojo apklausos taisyklėmis.“

13 straipsnis. Kodekso papildymas 160¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 160¹ straipsniu:

„160¹ straipsnis. Procesinių prievartos priemonių taikymas neatidėliotinais atvejais

1. Neatidėliotinais atvejais procesinės prievartos priemonės, numatytos šio Kodekso 154, 155, 158, 159 straipsniuose, gali būti taikomos ir prokuroro nutarimu, o procesinės prievartos priemonės, numatytos šio Kodekso 145, 147, 160 straipsniuose – ir prokuroro arba ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimu, tačiau visais šiais atvejais per tris dienas nuo nutarimo priėmimo turi būti gauta ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis, patvirtinanti procesinės prievartos priemonės taikymo teisėtumą. Ši ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis skundžiama šio Kodekso X dalyje nustatyta tvarka. Skundo dėl ikiteisminio tyrimo teisėjo nutarties nepatvirtinti procesinės prievartos priemonės taikymo teisėtumo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą.

2. Jeigu per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą nepriimta ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimu pradėti veiksmai nedelsiant nutraukiami.

3. Jeigu negauta procesinės prievartos priemonės taikymo teisėtumą patvirtinanti nutartis, kratos ar poėmio metu paimti daiktai, vertybės ir dokumentai grąžinami asmenims, iš kurių jie paimti, o kitomis procesinėmis prievartos priemonėmis gauti duomenys sunaikinami. Tai atliekama pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui arba ikiteisminio tyrimo teisėjo nutarties apskundimo terminui, o kai ši nutartis apskūsta, – priėmus aukštesniojo teismo sprendimą. Šiais atvejais procesinių prievartos priemonių taikymo rezultatais tolesniame procese negali būti remiamasi kaip įtariamajo ar kaltinamojo kaltumą pagrindžiančiais duomenimis.“

14 straipsnis. 161 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 161 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu baudžiamasis procesas nutraukiamas, visa apie privatų asmens gyvenimą surinkta informacija turi būti nedelsiant sunaikinta surašius atitinkamą aktą. Sprendimą dėl tokios informacijos sunaikinimo priima prokuroras pasibaigus šio Kodekso 214 straipsnyje numatytam procesinio sprendimo nutraukti ikiteisminį tyrimą apskundimo terminui arba išnagrinėjus proceso dalyvių skundus dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo.“

15 straipsnis. 162 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 162 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„162 straipsnis. Informacijos panaudojimas kitose baudžiamosiose bylose

Vienoje baudžiamojoje byloje taikant šiame Kodekse numatytas procesines prievartos priemones surinkta informacija apie privatų asmens gyvenimą ikiteisminio tyrimo metu gali būti panaudota kitoje baudžiamojoje byloje tik aukštesniojo prokuroro nutarimu. Jeigu baudžiamoji byla yra teismo žinioje, sprendimas dėl informacijos panaudojimo kitoje baudžiamojoje byloje priimamas ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nutartimi.“

16 straipsnis. 163 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 163 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Prokuroro nutarimas skirti baudą per dešimt dienų nuo jo nuorašo gavimo gali būti skundžiamas šio Kodekso 63 straipsnyje nustatyta tvarka.“

17 straipsnis. 170 straipsnio papildymas ir pakeitimas

1. Papildyti 170 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Aukštesnysis prokuroras nustato prokurorų padarytus proceso įstatymų pažeidimus, panaikina neteisėtus ar nepagrįstus jų nutarimus ir duoda prokurorams privalomus nurodymus, išskyrus nurodymą, kokį proceso sprendimą priimti.“

2. Buvusią 170 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

18 straipsnis. 172 straipsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti 172 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„172 straipsnis. Ikiteisminio tyrimo pareigūnų teisės ir pareigos

1. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, atlikdamas ikiteisminį tyrimą, turi teisę atlikti visus šiame Kodekse numatytus veiksmus, išskyrus tuos, kuriuos gali atlikti tik prokuroras ar ikiteisminio tyrimo teisėjas.

2. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas privalo:

1) atlikti būtinus proceso veiksmus, kad būtų greitai ir išsamiai atskleistos nusikalstamos veikos;

2) vykdyti visus prokuroro nurodymus;

3) prokuroro nustatytu laiku pranešti šiam apie ikiteisminio tyrimo eigą.

3. Ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio vadovas pagal kompetenciją organizuoja ikiteisminio tyrimo įstaigos ar jos padalinio veiklą ir kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų procesinę veiklą taip, kad per trumpiausią laiką būtų atliktas tyrimas ir atskleista nusikalstama veika.“

19 straipsnis. 178 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 178 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Įtariamasis, jo gynėjas, nukentėjusysis, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas ir jų atstovai turi teisę raštu prašyti prokurorą atlikti šio Kodekso 97 straipsnyje, XII ir XIV skyriuose numatytus veiksmus. Prokuroras privalo išnagrinėti tokį prašymą ne vėliau kaip per dešimt dienų nuo jo gavimo, o kai prašymui nagrinėti reikalinga ikiteisminio tyrimo medžiaga, – per dešimt dienų nuo medžiagos gavimo. Išnagrinėjęs prašymą, prokuroras priima sprendimą:

1) pats atlikti prašomus veiksmus;

2) įpareigoti ikiteisminio tyrimo įstaigą atlikti prašomus veiksmus;

3) atsisakyti atlikti prašomus veiksmus.“

20 straipsnis. 179 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 179 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Protokolą rašo tyrimo veiksmą atliekantis arba jam padedantis asmuo tyrimo veiksmo metu arba tuojau pat jį pabaigus. Protokole turi būti nurodyta tyrimo veiksmo atlikimo vieta ir laikas (data ir valanda); tyrimo veiksmą atliekantis asmuo ir visi asmenys, kurie dalyvauja ar kurių akivaizdoje tai atliekama; apklaustų asmenų parodymai arba kitų tyrimo veiksmų aprašymas ir rezultatai; asmenų, kurie dalyvavo atliekant tyrimo veiksmą ar kurių akivaizdoje jis atliktas, pareiškimai. Jeigu atliekant tyrimo veiksmą buvo panaudotos techninės priemonės, protokole turi būti nurodytos jų naudojimo sąlygos ir tvarka. Atliekant tyrimo veiksmą dalyvavusių asmenų duomenys (išskyrus asmens vardą, pavardę ir gimimo metus) saugomi atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos.“

21 straipsnis. 181 straipsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti 181 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„181 straipsnis. Proceso dalyvių teisė susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis

1. Įtariamasis ir jo gynėjas, nukentėjusysis ir jo atstovas ikiteisminio tyrimo metu bet kuriuo momentu turi teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis, išskyrus proceso dalyvių asmens duomenis, saugomus atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos, taip pat susipažinimo metu daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus. Rašytinis prašymas susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga ar susipažinimo metu daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus pateikiamas prokurorui. Prokuroras privalo išnagrinėti prašymą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jo gavimo dienos, o kai prašymui išnagrinėti reikalinga ikiteisminio tyrimo medžiaga, – per septynias dienas nuo šios

medžiagos gavimo. Prokuroras turi teisę neleisti susipažinti su visais ikiteisminio tyrimo duomenimis ar jų dalimi, taip pat neleisti daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus, jei toks susipažinimas, prokuroro manymu, galėtų pakenkti ikiteisminio tyrimo sėkmei. Atsisakydamas leisti susipažinti su visais ikiteisminio tyrimo duomenimis ar jų dalimi, taip pat atsisakydamas leisti daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus, prokuroras privalo surašyti motyvuotą nutarimą. Šis nutarimas per septynias dienas nuo jo nuorašo gavimo dienos gali būti apskūstas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo tokį skundą išnagrinėti per septynias dienas nuo jo gavimo ir priimti nutartį. Ikiteisminio tyrimo teisėjo priimta nutartis neskundžiama.

2. Prokuroras neturi teisės neleisti susipažinti su visais ikiteisminio tyrimo duomenimis, jei ikiteisminis tyrimas baigtas ir yra rašomas kaltinamasis aktas. Susipažinimo su ikiteisminio tyrimo medžiaga metu proceso dalyviai turi teisę šio straipsnio 1 ir 6 dalyse nustatyta tvarka daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus.

3. Jeigu įtariamasis yra suimtas, teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis ir teisę daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus turi jo gynėjas, o atsisakius gynėjo – įtariamasis.

4. Jeigu įtariamasis – užsienio valstybės pilietis yra ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo dėl nusikaltimo, už kurį numatyta atsakomybė Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir Baudžiamojo kodekso 7 straipsnio pagrindais, duomenimis ir teisę daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus turi jo gynėjas.

5. Turintys teisę paduoti skundą dėl sprendimo nutraukti ikiteisminį tyrimą asmenys, nurodyti šio Kodekso 214 straipsnio 3 dalyje, turi teisę šio straipsnio 1 ir 6 dalyse nustatyta tvarka susipažinti su visa nutraukto ikiteisminio tyrimo medžiaga ar jos dalimi.

6. Susipažinimo su ikiteisminio tyrimo medžiaga metu draudžiama daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas, kai duomenys yra:

- 1) apie nepilnamečius įtariamuosius ir nukentėjusiuosius;
- 2) apie privatų proceso dalyvių gyvenimą;
- 3) dėl nusikalstamų veikų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui;
- 4) užfiksuoti proceso veiksmų protokoluose ir jų prieduose (nuotraukose, negatyvuose, garso, vaizdo įrašuose, skaitmeninės informacijos laikmenose ir kitaip fiksuojant techninių priemonių panaudojimo rezultatus), kai informacija gauta atliekant operatyvinius veiksmus Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo ar šio Kodekso 154, 155, 158, 159, 160 straipsniuose nustatyta tvarka;

5) informacija, kuri sudaro valstybės, tarnybos, profesinę ar komercinę paslaptį. Šiuo atveju draudžiama daryti ir ikiteisminio tyrimo medžiagos išrašus.“

22 straipsnis. 183 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 183 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Liudytojo apklausos protokolas surašomas laikantis šio Kodekso 179 straipsnyje numatytų reikalavimų. Liudytojo parodymai užrašomi pirmuoju asmeniu ir kiek galima pažodžiui. Jeigu reikia, nurodomi liudytojui užduoti klausimai ir jo atsakymai. Liudytojo asmens duomenys (išskyrus vardą, pavardę ir gimimo metus) saugomi atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos.“

23 straipsnis. 212 straipsnio 1 dalies 1 punkto pakeitimas

212 straipsnio 1 dalies 1 punkte po skaičiaus „3“ įrašyti žodį ir skaičių „ar 3²“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„1) kai ikiteisminio tyrimo metu paaiškėja, kad yra šio Kodekso 3 ar 3² straipsnyje numatytų aplinkybių;“.

24 straipsnis. 214 straipsnio 3, 4 ir 5 dalių pakeitimas ir straipsnio papildymas 7 dalimi

1. Pakeisti 214 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Apie ikiteisminio tyrimo nutraukimą ar ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimą nepatvirtinti prokuroro nutarimo dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo pranešama įtariamajam, jo atstovui, gynėjui, nukentėjusiajam, civiliniam ieškovui, civiliniam atsakovui ir jų atstovams išsiunčiant sprendimų nuorašus.“

2. Pakeisti 214 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas nutarimas gali būti skundžiamas aukštesniajam prokurorui, kuris privalo išnagrinėti skundą ne vėliau kaip per dvidešimt dienų nuo jo gavimo. Jei aukštesnysis prokuroras atsisako patenkinti skundą, šis jo nutarimas gali būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas dėl skundo, taip pat šio straipsnio

2 dalyje numatytas ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimas gali būti skundžiami šio Kodekso X dalyje nustatyta tvarka.“

3. Pakeisti 214 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Skundai dėl prokuroro nutarimo gali būti paduodami per dvidešimt dienų nuo nutarimo ar nutarties nuorašo gavimo dienos. Turintys teisę paduoti skundą asmenys, kurie dėl svarbių priežasčių praleido apskundimo terminą, turi teisę prašyti turinčio įgaliojimus nagrinėti skundą aukštesniojo prokuroro arba teismo atnaujinti praleistą terminą. Prašymas atnaujinti minėtą terminą negali būti paduodamas praėjus daugiau kaip šešioms mėnesiams nuo nutarimo ar nutarties nuorašo gavimo dienos.“

4. Papildyti 214 straipsnį 7 dalimi:

„7. Asmeniui, pagal kurio skundą, pareiškimą ar pranešimą pradėtas ikiteisminis tyrimas, pranešama apie sprendimą nutraukti bylą.“

25 straipsnis. 217 straipsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti 217 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„217 straipsnis. Nutraukto ikiteisminio tyrimo atnaujinimo tvarka

1. Pagal proceso dalyvių skundus ar savo iniciatyva prokuroras gali atnaujinti ikiteisminį tyrimą, jei tam yra pagrindas. Ikiteisminis tyrimas atnaujinamas prokuroro nutarimu, panaikinus nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą.

2. Ikiteisminis tyrimas gali būti atnaujintas, kai paaiškėja esminės aplinkybės, turinčios reikšmės bylai išspręsti teisingai, kurios nebuvo nustatytos priimant sprendimą nutraukti ikiteisminį tyrimą.

3. Ikiteisminis tyrimas, kuris buvo nutrauktas šio Kodekso 212 straipsnio 3–9 punktuose numatytais atvejais, atnaujinamas, kai ikiteisminio tyrimo teisėjas patvirtina prokuroro nutarimą atnaujinti nutrauktą ikiteisminį tyrimą. Ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartis atsisakyti patvirtinti prokuroro nutarimą atnaujinti nutrauktą ikiteisminį tyrimą gali būti skundžiama šio Kodekso X dalyje nustatyta tvarka.

4. Jeigu įtariamasis, dėl kurio padarytos veikos ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas šio Kodekso 212 straipsnio 5 punkte numatytu atveju, per vienerius metus nuo ikiteisminio tyrimo nutraukimo padaro naują nusikalstamą veiką, prokuroras Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 38 straipsnio 3 dalyje nurodytomis sąlygomis gali, o to paties straipsnio 4 dalyje nurodytomis sąlygomis privalo priimti nutarimą atnaujinti nutrauktą ikiteisminį tyrimą.

5. Jeigu įtariamasis, dėl kurio padarytos veikos ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas šio Kodekso 212 straipsnio 6 punkte numatytu atveju, kol nesibaigė laidavimo terminas, padaro naują nusikalstamą veiką arba jeigu laiduotojas atsisako laidavimo, prokuroras Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 40 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytomis sąlygomis gali, o to paties straipsnio 8 dalyje nurodytomis sąlygomis privalo priimti nutarimą atnaujinti nutrauktą ikiteisminį tyrimą.

6. Jeigu įtariamasis, dėl kurio padarytos veikos ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas šio Kodekso 212 straipsnio 7 punkte numatytu atveju, tolesnio proceso metu vengia duoti parodymus, prokuroras gali priimti nutarimą atnaujinti nutrauktą ikiteisminį tyrimą.

7. Apie ikiteisminio tyrimo atnaujinimą pranešama įtariamajam, jo atstovui, gynėjui, nukentėjusiajam, civiliniam ieškovui, civiliniam atsakovui ir jų atstovams. Šie asmenys turi teisę apskusti sprendimą dėl nutraukto ikiteisminio tyrimo atnaujinimo. Apie atsisakymą atnaujinti nutrauktą ikiteisminį tyrimą pranešama skundą padavusiam proceso dalyviui, kuris tokį sprendimą gali apskusti. Skundai paduodami ir nagrinėjami šio Kodekso 63, 64 ir 65 straipsniuose nustatyta tvarka.“

26 straipsnis. 218 straipsnio 2 ir 4 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 218 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje numatyti proceso dalyviai turi teisę per prokuroro nustatytą terminą pateikti prašymą susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga. Jeigu yra toks jų prašymas, jie supažindinami su ikiteisminio tyrimo medžiaga, išskyrus asmens duomenis, saugomus atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos. Gali būti supažindinama įteikiant ikiteisminio tyrimo medžiagos kopiją. Proceso dalyvio sutikimu ikiteisminio tyrimo medžiagos kopija gali būti įteikiama perkelta į elektroninę laikmeną. Tais atvejais, kai kopija neįteikiama, prokuroras nustato terminą, per kurį proceso dalyviai turi teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga ir pateikti prašymus dėl ikiteisminio tyrimo papildymo.“

2. Pakeisti 218 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Gautus prašymus papildyti ikiteisminį tyrimą motyvuotu nutarimu išsprendžia prokuroras. Jeigu prokuroras nusprendė atlikti papildomus proceso veiksmus, šio straipsnio 1 dalyje numatyti proceso dalyviai supažindinami tik su medžiaga, gauta atlikus papildomus proceso veiksmus. Prokuroro nutarimas atmesti prašymą papildyti ikiteisminį tyrimą neskundžiamas.“

27 straipsnis. 220 straipsnio 3 ir 4 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 220 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Atskirai nuo bylos medžiagos prokuroras pateikia teismui liudytojų ir ekspertų, kurie turėtų būti apklausti teisiamajame posėdyje, adresų sąrašą ir asmens duomenis, saugomus atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos.“

2. Pakeisti 220 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kaltinamojo akto nuorašą prokuroras įteikia kaltinamajam. Kaltinamojo akto nuorašas kaltinamojo prašymu gali būti išsiunčiamas jam elektroninių ryšių priemonėmis, taip pat gali būti įteiktas perkeltas į elektroninę laikmeną.“

28 straipsnis. 237 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 237 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Proceso dalyviai turi teisę susipažinti su bylos medžiaga, išskyrus asmens duomenis, saugomus atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos, daryti jos išrašus ar kopijas ir pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje numatytam terminui, jeigu tai netrukdo bylą nagrinėti teisme.“

29 straipsnis. 254 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 254 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu nagrinėjimo teisme metu nustatoma, kad surašytas iš esmės šio Kodekso 219 straipsnio reikalavimų neatitinkantis kaltinamasis aktas ir tai trukdo nagrinėti bylą, byla perduodama prokurorui. Byla gali būti perduota prokurorui ir tuo atveju, jeigu yra jo prašymas papildyti ikiteisminį tyrimą. Teismas, perduodamas bylą prokurorui, nustato konkretų terminą pažeidimams pašalinti ar ikiteisminiam tyrimui papildyti. Per teismo nustatytą terminą prokuroras privalo pašalinti pažeidimus ar papildyti ikiteisminį tyrimą ir

surašyti kaltinamąjį aktą arba surašyti nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą. Prokuroras gali šio Kodekso 215 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka kreiptis į ikiteisminio tyrimo teisėją su prašymu pratęsti ikiteisminiam tyrimui užbaigti nustatytą terminą.“

30 straipsnis. 276 straipsnio 4 dalies pakeitimas

Pakeisti 276 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Byloje esantiems įrodymams patikrinti gali būti perskaitomi ikiteisminio tyrimo pareigūnui ar prokurorui duoti kaltinamojo, nukentėjusiojo ir liudytojo parodymai, taip pat perklausomi ir peržiūrimi tokių apklausų garso ir vaizdo įrašai. Apklausą ikiteisminio tyrimo metu atlikęs pareigūnas teisme gali būti apklaustas kaip liudytojas.“

31 straipsnis. 372 straipsnio papildymas 8 dalimi

Papildyti 372 straipsnį 8 dalimi:

„8. Atrankos kolegija, nusprendusi priimti kasacinį skundą, ta pačia nutartimi nusprendžia, ar byla turi būti nagrinėjama žodinio ar rašytinio proceso tvarka. Žodinio proceso tvarka kasacinė byla nagrinėjama šio Kodekso 374² straipsnyje numatytais atvejais. Kitais atvejais kasacinė byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka.“

32 straipsnis. 373 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 373 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kolegijos teisėjai, susipažinę su kasaciniu skundu ir byla, turi įgaliojimus, vadovaujantis šio Kodekso 374² straipsniu, nuspręsti, kad byla, atrankos kolegijos sprendimu nagrinėtina rašytinio proceso tvarka, turi būti nagrinėjama žodinio proceso tvarka. Kai teisėjų kolegija parengia kasacinę bylą, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ar Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas paskiria kasacinės bylos nagrinėjimo datą.“

33 straipsnis. 374¹ straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 374¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kai priimtas sprendimas dėl kasacinės bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka ir paskirta kasacinės bylos nagrinėjimo data, kasatoriui, prokurorui ir proceso dalyviams, su kurių interesais kasacinis skundas susijęs, teisėjo pranešėjo nurodymu pranešama, kad byla bus nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, bylą nagrinėsiančios teisėjų kolegijos sudėtis ir pasiūloma pateikti atsiliepimus į kasacinį skundą bei išaiškinama teisė raštu pareikšti nušalinimus ir prašymus. Atsiliepimai į kasacinius skundus, pareiškimai dėl nušalinimo ir prašymai turi būti pateikti per trisdešimt dienų nuo pranešimo apie bylos nagrinėjimą rašytinio proceso tvarka išsiuntimo dienos. Prokuroras privalo pateikti atsiliepimą į kasacinį skundą. Kitų proceso dalyvių atsiliepimų į kasacinį skundą nepateikimas nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka netrukdo.“

34 straipsnis. 374² straipsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti 374² straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„374² straipsnis. Atvejai, kai kasacinė byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka

1. Žodinio proceso tvarka kasacinė byla nagrinėjama, kai:

1) kasacinis skundas yra paduotas nuteistojo, išteisintojo ar asmens, kuriam byla yra nutraukta, padėtį bloginančiais pagrindais arba

2) byla perduota nagrinėti išplėstinei septynių teisėjų kolegijai ar Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus plenarinei sesijai, arba

3) bylą pirmosios instancijos tvarka nagrinėjo apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija, arba

4) apeliacinės instancijos teismas šio Kodekso 329 straipsnio 1–3 punktuose numatytais atvejais yra panaikinęs pirmosios instancijos teismo nuosprendį ir priėmęs naują nuosprendį, arba

5) atrankos kolegija ar bylai nagrinėti sudaryta teisėjų kolegija nusprendžia, kad būtina išklausti proceso dalyvių žodinius paaiškinimus.

2. Kai byloje turi būti nagrinėjami keli kasaciniai skundai, byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka, jeigu dėl bent vieno iš jų nuspręsta bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka.“

35 straipsnis. 418 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 418 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Dėl nusikalstamų veikų, už kurių padarymą gali būti skiriama kaip vienintelė ar alternatyvinė bet kuri bausmė, išskyrus atvejus, kai už nusikalstamą veiką gali būti skiriamas tik terminuotas laisvės atėmimas ar laisvės atėmimas iki gyvos galvos, nagrinėjimo teisme gali nebūti, o bausmė paskiriama teismo baudžiamuoju įsakymu. Teismo baudžiamąjo įsakymo priėmimo procesas taikomas tik tais atvejais, kai kaltininkas atlygina ar pašalina padarytą žalą, jeigu žala buvo padaryta, arba įsipareigoja tokią žalą atlyginti ar pašalinti.“

36 straipsnis. 419 straipsnio 5 punkto pakeitimas

Pakeisti 419 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) nurodyta siūlomos kaltinamajam skirti bausmės rūšis ir dydis ir išdėstyta kaltinamojo nuomonė dėl to.“

37 straipsnis. 421 straipsnio 3 punkto pakeitimas

Pakeisti 421 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) nurodyta kaltinamajam skiriamos bausmės rūšis ir dydis;“.

38 straipsnis. 422 straipsnio 1 dalies pakeitimas

422 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžio „baudos“ įrašyti žodį „bausmės“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Teisėjo surašytas teismo baudžiamasis įsakymas įteikiamas kaltinamajam, o jeigu kaltinamasis laikinai išvykęs, teismo baudžiamasis įsakymas jam perduoti įteikiamas pasirašytinai kam nors iš kartu su juo gyvenančių pilnamečių asmenų arba kaltinamojo darbovietės administracijai. Kaltinamasis, nesutikdamas su bausmės paskyrimu teismo baudžiamuoju įsakymu, per keturiolika dienų nuo šio dokumento įteikimo dienos turi teisę paduoti teismui, surašiusiam tą teismo baudžiamąjį įsakymą, prašymą reikalaudamas surengti bylos nagrinėjimą teisme.“

39 straipsnis. 426 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 426 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prokuroras šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju kaltinamojo akto nesurašo ir gali teismui nepateikti jokios ikiteisminio tyrimo medžiagos. Įteikti pareiškimo dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka į teismą prokuroras privalo atvykti per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą terminą. Prokuroras kartu su ikiteisminio tyrimo įstaiga privalo užtikrinti kaltinamojo, visų reikalingų liudytojų ir kitų proceso dalyvių atvykimą.“

40 straipsnis. 429 straipsnio pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti 429 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„429 straipsnis. Prokuroro pareiškimo dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka atmetimas

1. Teisėjas sprendimą atmesti prokuroro pareiškimą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka priima šiais atvejais:

- 1) kai nustato, kad yra praleistas šio Kodekso 426 straipsnyje numatytas terminas;
- 2) kai nustato, kad byla yra teisinga apygardos teismui;

3) kai prokuroras per šio Kodekso 426 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą neužtikrina kaltinamojo atvykimo į teismą.

2. Kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais prokuroro pareiškimas dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka atmetas, toliau ikiteisminis tyrimas vyksta bendra tvarka.“

41 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 4, 31, 32, 33, 34 ir 41 straipsnius, įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.

42 straipsnis. Pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo patvirtina ikiteisminio tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų skenuotų kopijų įkainius.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ
